

acrocarp	met (het éne !) sporogonium aan de top van de stengel (Mossen)
acrokot	met flagel(len) op de top ingeplant
actinoste	lijkt wat op de protoste, waarbij het centrale xyleem (op doorsnede) stervormig is uitgegroeid, en tussen de sterarmen ligt floëemweefsel
adventieve embryogenese	1 of meerdere embryo's ontwikkelen zich uit andere cellen dan die van de embryozak, vaak uit cellen van de nucellus of integumenten, in dit geval groeien vaak meerdere embryo's tegelijk uit : poly-embryonie
aflagellaat	zonder flagellen
agamospermie	ontwikkeling van kiemkrachtige zaden uit niet bevruchte (ei)cellen
agar	een bepaald type galactaan (kenmerkend voor de celwand van Rhodophyta)
akinete	dikwandige overlevingssporen of akineten (Cyanobacteria)
akont	zonder flagellen
alginaten	zouten van alginezuur (= polymeer van mannuronzuur en guluronzuur) (Phaeophyta)
amfigasters	derde rij blaadjes aan de onderzijde van de stengeltjes (bij sommige Levermossen)
amfimixis	geslachtelijke vorm van embryo-ontwikkeling
amfitrich	met meerdere flagellen aan beide celuiteinden (= bipolair polytrich) (Bacteria)
anamorf	de conidiale vorm van een fungus
angiospermie	toestand van bedektzadigheid, zaden (of jong : ovula) ingesloten in een vrucht (of jong : ovarium)
anisofyllie	het verschijnsel bij decussate fylloaxis waarbij de twee bladeren op een knoop (sterk) ongelijk van vorm zijn
anisotomie	dichotome vertakking met ongelijk uitgroeiende takken
annulus	ring of lijn met bijzondere, verdikte cellen in een sporangium, waarlangs het sporangium openbarst (Varens)
anthera (antherae)	zie : helmknop

antheridium	mannelijk gametangium
antherozoïde	spermatozoïde, maar dan botanisch : ontstaan in een antheridium
antipoden	drie cellen aan het chalazale einde van de embryozak (= de gametofyt bij Angiospermae)
apex	top
apicale cel	topcel (die in diverse groepen instaat voor de groei door deling)
apicale placentatie	placentatie aan de top van het ovarium
aplanospore	niet-beweeglijke spore
apogamie	het embryo ontwikkelt zich uit een andere cel dan de eicel, meestal uit een van de synergiden, opnieuw is hier dan een onderscheid te maken tussen haploïde en diploïde apogamie (cf. parthenogenese)
apomixis	niet-geslachtelijke vormen van embryo-ontwikkeling
apothecium	beker-, nap- of schijfvormige ascocarpen (bv. <i>Peziza</i> , <i>Helotium</i>) waar het hymenium volledig vrij ligt; het omringende weefsel wordt excipulum genoemd (Ascomycetes)
archegonium	flesvormig vrouwelijk gametangium
arillus	zaadrook, vlezige uitgroei van de top van de funiculus
ascogonium	ééncellige structuur met vrouwelijke kernen, die zullen koppelen met de mannelijke kernen uit de spermatocyste, en dan in de ascogene hyfen overgaan (Ascomycetes)
ascocarp	zie : ascoom
ascoom	'vruchtlichaam' van een Ascomyceet
ascus	sporocysten met (1-4)-8-(veel) endosporen
asymmetrisch	zonder symmetrievlak (bloem)
atactostele	stèle met over de gehele doorsnede van de stengel verspreide collaterale vaatbundels (meeste Monocotylen, sommige Dicotylen)
autoecie	verschijnsel bij parasitaire organismen, waarbij ze hun cyclus kunnen volbrengen op 1 enkele gastheer
autotrofie	het organisme leeft met gebruik van enkel anorganische

	bouwstoffen
auxospore	sferische spore met ditto kiezelschaal, die na kieming uitgroeit tot een individu met normale, typische vorm en grootte (Diatomeeën)
axillaire placentatie	placentatie op de centrale as van een 2- of meerhokkig ovarium
bacteriochlorofyl	een vorm van chlorofyl die bij Bacteria wordt aangetroffen (onder diverse varianten)
ballistospore	aktief weggeslingerde spore (Basidiomycetes)
basale placentatie	placentatie aan de basis van het ovarium
basidoom	vruchtlichaam van de meeste Basidiomycetes
basidium	een typische cel waarop 4 exosporen gevormd worden op dunne steeltjes, de sterigmata (Basidiomycetes)
bitunicate ascus	eutunicate ascus met tweelagige wand, meestal met strekkingsgroei (Ascomycetes)
brachyblast	zie : kortlot
C3-metabolisme	metabolisme bij planten met niet-Kranz-anatomie, waarbij de atmosferische CO ₂ eerst gebonden wordt tot vorming van C ₃ -verbinding (fosfoglyceraat)
C4-metabolisme	metabolisme bij planten met Kranz-anatomie, waarbij de atmosferische CO ₂ eerst gebonden wordt tot vorming van C ₄ -verbindingen (aspartaat of malaat)
calyptra	1) kapje bovenop het sporenkapsel (gevormd uit de uitgegroeide resten van het archeogonium) (Mossen) 2) kapvormige groep cellen rond de worteltop (Vaatplanten) 3) een bij anthesis afvallend kapje van de bloem, gevormd door de congenitaal vergroeide sepalen (en/of petalen) (Bloemplanten)
CAM-metabolisme	fotosynthese van het CAM-type (Crassulacean Acid Metabolism), met gesloten stomata overdag en open stomata in de duisternis, met chemische fixatie van de atmosferische CO ₂
carotenoïden	groepsnaam voor carotenen, gele tot rode, lipofiele kleurstoffen van plantaardige oorsprong, die bij diverse wiergroepen worden omgezet tot xanthofyllen
carpomyceten	fungi die vruchtlichamen vormen
carrageen	galactaansulfaat (kenmerkend voor de celwand van Rhodophyta)

cefalodium	bij een aantal lichenen met een chlorofyt als fycobiont is soms een soort wratten (of gallen?) aanwezig (inwendig of uitwendig), waarin een cyanofyt aanwezig is (Lichenes)
cellulose	celwandbestanddeel, opgebouwd uit parallelle moleculen, elk een lineair polymeer van glucose-monomeren (2000-15000 eenheden)
chalaza	plaats waar de vaatbundel eindigt die de zaadknop van voedsel voorziet (aan de andere kant van de micropyle)
chemotaxis	aanlokking d.m.v. chemische bestanddelen
chemotroof	als energiebron voor de levensverrichtingen wordt energie uit chemische processen gebruikt
chitine	wandbestanddeel van veel Fungi en Algae (lineair polymeer van N-acetylglucosamine)
chlamydo-spore	dikwandige spore bij Ustilaginales
chlorofyl	groene kleurstof die in staat is om lichtenergie te capteren (porfyrinering met magnesium als centraal atoom); bekend onder verschillende vormen (a, b, c, diverse bacteriochlorofyllen, ...)
chloroplast	een groen organel (met chlorofyl) in de cel van veel planten (wordt beschouwd als een symbiotische prokaryote cel)
chrysolaminarine	reservestof (polysaccharide) (Algae)
chylotrofie	uitwendig verteringsproces, waarbij enzymen grotere moleculen (o.a. cellulose en lignine) afbreken tot opneembare stoffen (Fungi)
cingulum	dwarsgroef in pantser (Dinophyta)
circinaat	overlangs spiralig opgerold (meestal adaxiaal, zelden abaxiaal)
cleistothecium	bolvormig, gesloten vruchtlichaam zonder bepaalde openingswijze (Ascomycetes)
coccus	individuele cel van een unicellulair wier, vandaar : coccale vormen
coenobium	een samenlevingsvorm van een aantal gelijkwaardige individuele cellen (in de strikte zin zonder taakverdeling)
coenocytisch	veelkernig (deel van) organisme
collaterale knoppen	horizontale rij knoppen in de oksel van één enkel (schut)blad

collaterale vaatbundel	vaatbundel met 1 xyleempakje en 1 floëempakje, xyleem meestal centraal, floëem meestal perifeer open : met cambiumlaag tussen xyleem en floëem gesloten : zonder cambiumlaag
columella	1) de centrale zuil met steriel weefsel in het sporenkapsel (Mossen) 2) een deel van de calyptra van de wortel, met statocysten, waarin statolieten (Bloemplanten)
concentrische vaatbundel	vaatbundel met centraal xyleem, volledig omgeven door floëem (= perifloëisch = amficribraal), of omgekeerd (perixylisch = amfivasaal)
conidium (conidia)	ongeslachtelijke spore (Fungi), meestal gevormd in groep aan het uiteinde van bepaalde hyfen
contort	een type knopdekking, waarbij de randen van de blaadjes elkaar regelmatig en in dezelfde zin dakpansgewijs bedekken
coprofiel	groeïend op dierlijke uitwerpselen
cornus	1) plantenlichaam, gedifferentieerd in drie delen : wortel-stengel-blad 2) verdikt basaal deel van de stengel (bv. <i>Colocasia esculenta</i>)
cotyl	bladachtig orgaan van het embryo, aanwezig in het zaad
crozier	zie : haak
cuticula	waterdicht laagje (cutine) op de buitenzijde van de epidermis
cystide	grote, steriele, bijzonder gevormde eindcellen van hyfen, tussen de basidia in het hymenium (Basidiomycetes)
cystogamie	bevruchtingsproces waarbij gametocysten in hun geheel koppelen
decussaat	kruisgewijs tegenoverstaand (fyllotaxis)
dekschub	onderdeel van de kegel bij Gymnospermae, nl. schub van bladnatuur, die axillair een zaadschub draagt, en er vaak innig mee is vergroeïd
dermatofiel	groeïend op de huid van dieren
diaspore	functionele verspreidingseenheid, asexueel (bol, knol, fragment, ...) of sexueel (zaad, vrucht, enkele vruchten samen, of delen van planten, ...)
dichotome vertakking	vertakking waarbij het topmeristeem of de topcel zich in twee gelijke delen splitst, met vorming van twee (oorspronkelijk)

	gelijkwaardige takken
dictyostele	stele met sterk netvormig vervlochten talrijke concentrische vaatbundels
digenetisch	met een generatiewisseling van gametofyt en sporofyt
dikaryofase	levensfase waarbij per (hyfe)cel twee haploïde kernen per cel aanwezig zijn
dioecie	mannelijke en vrouwelijke bloemen (of breder : voortplantingsorganen) gescheiden, op twee verschillende planten (of : individuen)
diplont	organisme met de diploïde fase als exclusieve (of sterk dominante) fase
distich	met verspreide bladeren langs twee lijnen aan weerszijde van een stengel (fyllotaxis) 1) ortho- : op rechte lijnen 2) spiro- : op draaiende lijnen
doliporie	tonporie, centrale porie in een dwarswand, met opstaande randen (Fungi)
eenhuizigheid	zie : monoecie
elateren	draadvormige structuren, vaak met hygroskopische bewegingen, die zich bevinden tussen de sporen (met diverse ontogenesetypes)
embryo	zeer jonge plant-in-aanleg, gewoonlijk omgeven door reserveweefsel en een zaadhuid (Zaadplanten)
embryozak	zeer sterk gereduceerde vrouwelijke gametofyt (Bloemplanten), herleid tot de eicel en enige begeleidende cellen of kernen
endodermis	dit is de binnenste laag van de cortex bij (vnl.) wortels en rizomen; deze cellen vertonen primaire verdikkingen (lijsten van Caspary), soms ook secundaire en tertiaire verdikkingen
endofytisch	inwendig levend in een plant
endosperm	1) primair endosperm = haploperm : weefsel na de bevruchting ontstaan uit haploïd macroprothalliumweefsel (bij veel Gymnospermae) 2) secundair endosperm = triploperm : triploïd weefsel, gevormd door deling uit het versmeltingsprodukt van de twee poolkernen en de tweede spermakern (Bloemplanten) (cf. dubbele bevruchting) diverse ontwikkelingstypes zijn bekend (cellulair, helobiaal,

	nucleair)
endospore	1) spore gevormd binnen in een normale cel, bijzonder resistent tegen hitte, en met sterk lichtbrekend effect (Bacteria) 2) spore, inwendig gevormd in een ascus (Ascomycetes)
epidermis	het oppervlakkige laagje cellen bij Vaatplanten (met één of meerdere cellagen), op jonge stengels en bladeren
epifyl	groeïend op bladeren
epifyt	plant, groeïend op een andere plant, zonder voedselrelatie
epilithisch	groeïend op rotsen, stenen, ...
epipleura	gebogen deel van deksel (Diatomeeën)
episoom	klein, ringvormig extrachromosomaal DNA-element (= plasmide) (Bacteria)
epitheca	dekseltje (Diatomeeën)
epivalva	vlak deel van deksel (Diatomeeën)
eucarp	slechts een deel van de thallus zet zich om tot gametangium, de rest zet de groei verder (xxx)
eusporangium	sporangium met een meerlagige wand en een groot aantal sporen (Varens, Zaadplanten)
eustele	een steletype waarbij het geheel van de individuele vaatbundels een cirkelvormige configuratie heeft aangenomen (meeste Dicotylen)
eutunicate ascus	ascus met duurzame wand (Ascomycetes)
exine	buitenste laag van een pollenkorrelwand, opgebouwd vooral uit sporopollenine
exospore	spore, uitwendig gevormd op een sterigma van een basidium
felleem	verkurkt weefsel met meestal radiaal gerangschikte, dode cellen, centrifugaal gevormd door het fellogeen
fellodermis	een groen weefsel met meestal radiaal gerangschikte, levende cellen, centripetaal gevormd door het fellogeen
fellogeen	een cambiumlaag (secundair meristeem), meestal ontstaan in de cortex, die door perikliene delingen centrifugaal felleem en centripetaal fellodermis vormt, samen : peridermis

filament	zie : helmdraad
floëem	deel van het geleidingsweefsel, opgebouwd uit zeefvaten en geassocieerde cellen, dat instaat voor het transport van assimilaten 1) primair floëem : floëem gevormd door het procambium, tot aan de vorming van interfasciculair cambium (Spermatophyta) 2) secundair floëem : floëem gevormd door het fasciculair en interfasciculair cambium, vanaf het ontstaan van dit interfasciculair cambium (Spermatophyta)
florideeënzetmeel	bijzonder type polysaccharide (wordt niet in de platen gestapeld, maar aan het oppervlak ervan, en in het cytoplasma) (kenmerkend voor Rhodophyta)
fototroof	als energiebron voor de levensverrichtingen wordt lichtenergie gebruikt
fragmobasidium	het basidium is door tussenwanden in vieren gedeeld, hetzij in de lengterichting, hetzij vertikaal (Basidiomycetes)
fucoxanthine	een soort xanthofyl (kenmerkend voor Phaeophyta en Diatomeeën)
fycobiline	kleurstofcomponent (tetrapyrrolen in een open keten, met 2 types, resp. rood en blauw gekleurd) (Cyanobacteria, Rhodophyta, Cryptophyta)
fycobiont	wiercomponent in een korstmoss (Lichenes)
fycocyanine	blauwe kleurstof (proteïne + fycocyanobiline) (Cyanobacteria, Rhodophyta, Cryptophyta)
fycocerythrine	rode kleurstof (proteïne + fycocerythrobiline) (Cyanobacteria, Rhodophyta, Cryptophyta)
fyllotaxis	wijze waarop bladeren zijn gerangschikt langs een stengel
fylogeneese	afstammingsgeschiedenis
fytobenthon	kleine wieren op de bodem van kustgebieden, meren en rivieren
fytopathogeen	veroorzaakt ziekten bij planten
fytoplankton	kleine (vaak ééncellige), drijvende wiertjes in zee- en zoetwater
galactaan	polymeer van galactose
gametangium	gametenvormend orgaan, met steriele, cellulaire wand opgebouwd uit 1 of meer cellagen

gametofyt	gameten-producerende levensfase van een plant
gametocyste	ééncellige structuur die gameten (= sexuele sporen) produceert
generatiewisseling	1) isomorfe : generatiewisseling met gelijkvormige fasen 2) heteromorfe : generatiewisseling met ongelijkvormige fasen
gesepteerd	voorzien van tussenschotten
gesp	hyfen groeien aan de top, ze vertonen voortdurend kerndelingen, en de gelijkmatige verdeling van de twee verschillende kernen gebeurt dikwijls met vorming van een laterale uitstulping of gesp : daarin zit tijdelijk één kern opgesloten, die nadien terugkeert in de cel eronder, maar de gesp blijft ter hoogte van de dwarswand (Basidiomycetes)
gleba	het fertiele gedeelte van het gesloten vruchtlichaam, met hymenia in inwendige kamertjes of spleten (Basidiomycetes - Gasteromycetes)
glucanen	algemene term voor polysacchariden (glycanen)
glycogeen	reservestof bij veel Fungi (sterk vertakt homopolymeer van alfa-glucosemonomeren)
haak	ascogene hyfen (dikaryotisch !) gaan aan hun top (net voor de vorming van een ascus) ombuigen en een haak of crozier vormen, waarin de twee kernen naast elkaar liggen; er heeft een simultane deling plaats, met vorming van een wand die het bovenste gedeelte van de haak afsluit, zodat in de bovenste cel een m en een vr kern samenliggen
halskanaalcel	cel uit het halsvormige kanaalgedeelte van een archegonium
haplont	organisme met de haploïde fase als exclusieve (of sterk dominante) fase
haploperm	= primair endosperm : weefsel na de bevruchting ontstaan uit haploïd macroprothalliumweefsel (bij veel Gymnospermae)
hapteron (haptera)	Bij <i>Equisetum</i> : 4 hygroscopische, spiralig rond de spore gewonden draadvormige aanhangsels, met een bijzondere ontstaanswijze
haptonema	een flagel met een afwijkende ultrastructuur, die niet dient voor de voortbeweging maar in sommige gevallen voor de vasthechting; dit haptonema is hetzij helemaal vooruit gestrekt, hetzij schroefvormig opgerold (Haptophyta)
haustorium	zuiger van voedingsstoffen, opgebouwd uit 1 cel, een weefsel, of

	een volledig orgaan met meerdere weefsels
heteroecie	verschijnsel bij parasitaire organismen, waarbij ze hun cyclus obligaat moeten volbrengen op 2 of meer gastheren
heterofyllie	voorzien van bladeren met verschillende vormen
heterokont	met (2 of meer) ongelijke flagellen
heterocyste	grotere, dikwandige cellen zonder pigmenten, die in staat zijn om luchtstikstof op te nemen en chemisch te fixeren (Cyanobacteria)
heterothallie	aanwezigheid binnen een soort van twee (of meer) types mycelia, die elk op zich sexueel niet-compatibel zijn
heterotrofie	het organisme leeft met gebruik van anorganische én organische bouwstoffen
holobasidium	het basidium is een enkelvoudige cel (Basidiomycetes)
hologamie	het volledige organisme zet zich om tot gameet (gameten) (alleen bij eencelligen van toepassing)
holocarp	de volledige thallus zet zich om tot gametangium
homeosis	vervanging van de delen van een bloemkrans door een andere krans (bv. kroonblaadjes worden vervangen door kelkblaadjes)
hormogonium	korte, terminale draadstukjes die loskomen (Cyanobacteria)
hyfe	draad- of buisvormige cellen, met 1, 2 of meer kernen per cel (Fungi)
hygrofyt	plant, die bij voorkeur groeit op (zeer) vochtige plaatsen
hygroscopisch	voeren bewegingen uit, die geïnduceerd worden door de opname van water(damp)
hymenium	1) de asci liggen in een aaneensluitende laag, met tussen de asci eventueel nog steriele hyfentoppen of parafysen (Ascomycetes) 2) de basidia liggen in een aaneensluitende laag, met tussen de basidia eventueel nog steriele hyfentoppen, cystiden, edm (Basidiomycetes)
hymenofoor	hymenium-drager (Basidiomycetes)
hypnozygote	onbeweeglijke zygote, die een rustperiode doormaakt
hypocotyl	stengelgedeelte tussen de cotylen en de wortelhals, vormt naar

	ligging en structuur een overgang tussen wortel en stengel
hypopleura	gebogen deel van doos (Diatomeeën)
hypotheca	doosje (Diatomeeën)
hypoalva	vlak deel van doos (Diatomeeën)
imbricaat	een type knopdekking, waarbij de randen van de blaadjes elkaar bedekken
indumentum	algemene term ter aanduiding van de diverse types beharing
indusium	vliesje dat de jonge sorus bedekt (Varens)
integument	meestal dun vliesje over de nucellus, dat aan de top de micropyle vormt (Zaadplanten)
intercalair	niet aan de top, niet aan de basis, maar ergens tussenin (gebruikt bij situeren van vertakking, groei, ...)
internodium (internodia)	deel van de stengel tussen de inplantingsplaats van twee (ontogenetisch) opeenvolgende bladeren
intine	binnenste laag van een pollenkorrelwand, opgebouwd uit vooral pectine
isofyllie	met gelijke bladeren
isogamie	gameten alle gelijk van vorm, grootte en fysiologie
isokont	met (2 of meer) gelijke flagellen
isosporie	met gelijke sporen
isotomie	dichotome vertakking met gelijk uitgroeiende takken
isthmus	versmalling (Desmidiaceae)
karpel	zie : vruchtblad
karyogamie	versmelting van de kernen van twee gameten of hyfecellen (Fungi)
keratinofiel	groeïend op keratinerijk weefsel (haar, veren, hoornen, snavels, ...)
kortlot	kort, gedrongen takje met sterk verkorte internodia, vaak sterk vervormd
Kranz-anatomie	anatomisch patroon met rond de vaatbundels een krans van groene

	cellen, die bijzondere chloroplasten bevatten, en met straalvormig gerangschikte mesofylcellen die een bijzonder CO ₂ -fixerend enzym (PEP-carboxylase) bevatten (C ₄ -planten)
laminarine	reservestof (polysaccharide) (Algae)
langlot	lang uitgegroeide tak, met duidelijk gestrekte internodia
leptosporangium	sporangium met éénlagige wand, openscheurend met een annulus en met een gering aantal sporen (Varens)
lignicole soort	soort (fungus) die op hout groeit
ligula	1) een uitgroei voor wateropname, adaxiaal aan de voet van het blad (bv. <i>Selaginella</i>) 2) een vliesje of haarbundel op de overgang van bladschede naar bladschijf (bv. Poaceae)
lithotroof	het organisme gebruikt als H-bron anorganische bouwstoffen
lofotrich	met meerdere flagellen aan een celuiteinde (= monopolair polytrich) (Bacteria)
lysigeen	ontstaan door oplossen van het oorspronkelijk aanwezig weefsel
macrofyl	structureel 'groot' blad, met hoofd- en zijnerfen (Varens)
macroprothallium	vrouwelijk prothallium (= vrouwelijke gametofyt), soms herleid tot een kleine, intrasporale structuur (bv. Zaadplanten)
macrosporangium	sporangium dat macrosporen vormt
macrospore	de grotere van twee soorten sporen; bij sommige Varens en de Zaadplanten groeit hieruit een macroprothallium (met 1 of meer archegonia en hun resp. eicel)
meiospore	spore gevormd na meiose
meristeem	jong, groeiend, nog ongedifferentieerd weefsel 1) primair meristeem xxx 2) restmeristeem xxx 3) secundair meristeem xxx
microfyl	structureel 'klein' blad (met een enkele nerf) (bv. bij <i>Selaginella</i>)
micropyle	de kleine opening aan de top van een zaadknop, waardoorheen de pollenbuis zal groeien net voor de bevruchting (Zaadplanten)
microspore	de kleinere van twee soorten sporen; ; bij sommige Varens en de

	Zaadplanten groeit hieruit een microprothallium (met 1 of meer antheridia en hun resp. antherozoïden)
mitospore	spore gevormd na mitose
mixotroof	in bepaalde ecologische omstandigheden kunnen groene, autotrofe vormen (tijdelijk) hun chlorofyl verliezen en "mixotroof" leven, zelfs hun platen verliezen en heterotroof worden, meestal zijn deze veranderingen omkeerbaar (modificaties)
moniliform	parelsnoervormig
monoecie	mannelijke en vrouwelijke bloemen (voortplantingsstructuren) op eenzelfde plant (individu)
monogenetisch	zonder generatiewisseling (Algae)
monokaryofase	levensfase waarbij per (hyfe)cel slechts één enkele haploïde kern per cel aanwezig is
monopodiaal	gevormd uit dezelfde meristeem dat in dezelfde richting blijft doorgroeien, zoals de stam van de meeste Naaldbomen
monotrich	met één flagel aan een celuiteinde, waarbij twee types : unipolair monotrich (bv. <i>Desulfovibrio</i>) of bipolair monotrich (bv. <i>Rhodospirillum</i>) (Bacteria)
mureïne	peptidoglycaan (disacchariden + korte peptideketens) (Bacteria)
mycelium	geheel van vegetatieve hyfen
mycobiont	zwamcomponent in een korstmoss (Lichenes)
mycorrhiza	symbiotische samenlevingsvorm van plantenwortels en zwammen
mycotrofie	samenlevingsvorm van een plant, die geen chlorofyl kan produceren, met een endofytische schimmel (de grens met mycorrhiza is vaag)
necridium	dubbelconcave cellen in draadthallussen, die doorbreken, en zo voor fragmentatie zorgen (Cyanobacteria)
necrofyt	zie : saprofyt
nodulus	bolvormige verdikking
nucellus	diploïd weefsel rond de gametofyt of de embryozak, omgeven door de integumenten; is homoloog met een macrosporangiumwand (Zaadplanten)

nucleoïde	het kernequivalent in het centrale nucleoplasma bij Prokaryoten (Bacteria)
ontogenese	ontstaanswijze
oögamie	bevruchting door versmelting van een beweeglijke (mannelijke) gameet (spermatozoïde = antherozoïde) met een niet-beweeglijke (vrouwelijke) gameet (eicel), hier met nadruk op de aanwezigheid van een onbeweeglijke vrouwelijke gameet
oöcyste	cel waarvan de inhoud 1 eicel vormt
oösfere	een deel protoplasma met kern (maar zonder celwand) in de oöcyste, dat door een kern uit de binnendringende spermatocyste kan worden bevrucht, en dan een oöspore zal opleveren
oöspore	bevruchtingsprodukt van een oösfere en een kern uit de spermatocyste die de oöcyste is binnengedrongen
operculaat	voorzien van een dekseltje (operculum) (Mossen)
operculum	dekseltje op het sporenkapsel (Mossen)
opistokont	met 1 zweepgesel achteraan
organotroof	het organisme gebruikt als H-bron organische bouwstoffen
ornithochorie	verspreiding van de diasporen door vogels
orthotroop	vertikaal groeiend
ovarium (ovaria)	zie : vruchtbeginsel
ovulum (ovula)	zie : zaadknop
pachycaulie	met eerder korte, brede stam(men) (zoals Varenpalmen)
Palmella-stadium	onder ongunstige omstandigheden kunnen cellen zich afronden en in groepjes overleven in een slijmomhulling (Euglenophyta)
parafysen	steriele draadvormige cellen tussen sporen- of gametenvormende organen
paramylum	reservestof (polysaccharide) (Euglenophyta en Haptophyta)
parasexualiteit	proces waarbij genetisch materiaal wordt overgebracht, zonder versmelting van cellen (Bacteria)

parasiet	organisme, dat zich voedt met op een of andere manier uitzuigen van een ander levend organisme
parenchym	eerder los en weinig gedifferentieerd weefsel, meestal opgebouwd uit isodiametrische, dunwandige cellen; diverse min of meer gespecialiseerde vormen zijn gekend (bv. aërenchym, palissadeparenchym, sponsparenchym, ...)
parentosoom	een geperforeerd kapje aan weerszijden van de porie van een hyfeseptum, zodat alleen de fijnste elementen van het protoplasma kunnen passeren maar geen kern
pariëtale placentatie	placentatie op de wand van het ovarium
parthenogenese	de eicel ontwikkelt zich tot embryo zonder tussenkomst van een spermakern, bij haploïde parthenogenese gaat het om een normaal ontwikkelde, haploïde eicel (zeldzaam), bij diploïde parthenogenese is de eicel diploïd ten gevolge van een onregelmatige ontwikkeling van de embryozak (zonder meiose)
parthenocarpie	het ovarium komt tot schijnbaar normale ontwikkeling, maar de gevormde vrucht bevat geen kiemkrachtig zaad; van dit verschijnsel wordt op grote schaal gebruik gemaakt bij industriële teelt van diverse gewassen
pathogeen	veroorzaakt ziekten
pectine	hoofdbestanddeel van de primaire celwand bij veel planten (wateroplosbare polysacchariden met sterk zwellingsvermogen, nl. polygalacturonzuren)
peltaat	schildvormig, met vasthechtingspunt in het midden
periant	geheel van meestal gekleurde bladeren rond een bloem
perifyton	kleine wieren levend op grotere waterplanten en andere ondergedoken voorwerpen
pericliene deling	deling met delingsvlak parallel aan het oppervlak
pericyclus	weinig gedifferentieerde perifere cellaag van de centrale cylinder; soms ook aangeduid als pericambium (verschil is onduidelijk) xxx
peridermis	perifeer kurkweefsel, opgebouwd uit (vbunbi) felleem, fellogeen, fellodermis
periplast	celwand die wordt gevormd door dunne buigzame membraan
perisperm	weefsel gevormd uit nucellusweefsel, dat na de bevruchting is

	blijven uitgroeien (eerder zeldzaam)
peristomium	een reeks hygrosopische tanden, bovenaan het sporenkapsel (Mossen)
perithecium	bol- of flesvormige vruchtlichamen, met bovenaan een poortje (ostiolum) en in de hals perifysen; ze ontstaan afzonderlijk op het mycelium (bv. <i>Nectria</i> , <i>Sordaria</i>) of zijn ingezonken in een stroma (bv. <i>Claviceps</i>) (Ascomycetes)
peritrich	met talrijke flagellen rondom (bv. <i>Proteus vulgaris</i> ; maar "hongervormen" van deze soort hebben nog maar 2 subpolaire flagellen !) (Bacteria)
petalen	kroonbladen (Bloemplanten)
placenta (placentae)	zie : zaadlijst
plagiotroop	met horizontale groei
planogameet	beweeglijke gameet
planogamie	bevruchting door versmelting van twee beweeglijke gameten (isogamie of anisogamie)
planozygote	beweeglijke zygote, voorzien van flagel(len)
plasmide	klein, ringvormig extrachromosomaal DNA-element (= episoom) (Bacteria)
plasmodium	een slijmerige massa protoplasma zonder celwand, met talrijke kernen, vaak met amoëboïdale beweging (vandaar : aggregatie--, fusie--)
plasmogamie	versmelting van het cytoplasma van twee gameten of hyfecellen (Fungi)
plectenchym	weefsel opgebouwd uit onderling vervlochten hyfen
plectostele	een stelefiguur die op dwarse doorsnede afwisselende laagjes xyleem en floëem vertoont (bv. stengel van <i>Lycopodium</i>)
pleura	gebogen zijde van deksel of doos (Diatomeeën)
pleuroheterokont	met 2 (of meer) ongelijke flagellen, lateraal ingeplant
pleurocarp	met sporogonia op laterale takjes (Mossen)
pleurokont	met flagel(len) zijdelings ingeplant

plumula	pluimpje, bij sommige embryo's het geheel van stengeltop en omgevende reeds herkenbare jonge blaadjes
pluriloculair	meerhokkig
podetium	opgericht bekervormig, priemvormig, of struikvormig deel (bij sommige Korstmossen)
pollenkamer	holte tussen integument en nucellusweefsel (Gymnospermae)
pollenkit	kleverige substantie op pollenkorrels van Bloemplanten, met belangrijke hoeveelheden lipiden en carotenoïden (gevormd uit het tapetum in de jonge helmknop)
polycotylie	toestand van een embryo, waarbij deze veel cotylen bezit (Zaadplanten)
polyembryonie	meerdere embryo's in één enkel zaad
polysteles	stelen opgebouwd uit talrijke over de hele doorsnede verspreide concentrische vaatbundels (niet vervlochten)
polytrich	met veel flagellen (algemeen) (Bacteria)
poolkernen	twee kernen centraal in de embryozak, soms versmolten tot de secundaire embryozakkern (Angiospermae)
primordium	een orgaan in aanleg
prothallium	de (kleine, tot zelfs intrasporale) gametofyt van Varen en Gymnospermen
protonema	draadvormige of thalleuze voorkiem (Mossen)
protosteles	stelen opgebouwd uit slechts één enkele, concentrische vaatbundel
protunicate ascus	ascus met vergankelijke wand (Ascomycetes)
pseudomycelium	onecht mycelium
pseudoparenchym	onecht parenchymweefsel, gevormd door dicht tegen elkaar liggen van individuele celdraden
pseudoplasmodium	onecht plasmodium (Bacteria - Myxobacterales)
pseudoterminaal	schijnbaar terminaal, maar structureel lateraal
pyrenoïde	onderdeel van de chloroplast, een verdichting van het stroma,

	fungeert als een starter voor het stapelen van zetmeel of olie
raphe	1) de meestal minder verkiezelde middengroef van deksel (en vaak ook doos) (Diatomeeën) 2) de wat uitpuilende vaatbundel in de zaadhuid tussen hilum en chalaza, duidelijkst bij anatropische zaden (Bloemplanten)
resupinaat	1) met het hymenium aan de bovenzijde (bv. bij een aantal korstvormig over het substraat groeiende Basidiomycetes - Aphyllophorales) 2) met de bloem die zich tijdens de ontwikkeling 180 ° draait (bv. Orchidaceae)
rhodamylon	zie : florideeënzetmeel
rizodermis	bij jonge wortels wordt de oppervlakkige laag aangeduid met rizodermis (zonder cuticula); deze staat in voor de vorming van wortelharen
rizoïde	wortelachtige organen, met vasthechtingsfunctie, maar eenvoudig gestructureerd (1- of meercellig, zonder weefseldifferentiatie) (Mossen)
rizoom	ondergronds, en meestal horizontaal groeiend deel van de stengel
saprofyt	plant of organisme, zich voedend met organische resten van afgestorven andere organismen
sarcotesta	een vlezig geworden laag van de zaadhuid
sepalen	kelkbladen (Bloemplanten)
septomycelium	mycelium met gesepteerde hyfen
septum (septa)	zie : tussenschot
seriale knoppen	vertikale rij knoppen in de oksel van één enkel (schut)blad 1) opstijgend : de oudste knoppen onderaan, de jongere bovenaan 2) dalend : de oudste knoppen bovenaan, de jongere onderaan
seta	steelgedeelte van de sporofyt (Mossen)
sifonale thallus	meestal draadvormige, grote cel met enkele tot talrijke kernen
sifonocladale thallus	vertakte thallus, opgebouwd uit enkele tot talrijke sifonale onderdelen
sifonogamie	bevruchting uitgevoerd door overbrengen van een mannelijke gameet in een buisvormige uitgroei (van de pollenkorrel)

sifonosteale	een stele met een holle buisvormige ring geleidingsweefsel zonder blad- of takvensters
sinus	bocht, insnoering, die een versmalling veroorzaakt (Desmidiaceae)
somatogamie	koppeling vindt plaats tussen + en - hyfen (zonder tussenkomst van sexuele organen)
sorus (sori)	groep sporangia (Varens)
spermatium	onbeweeglijke spermaceel (Rhodophyta)
spermatocyste	ééncellige structuur die 1-veel mannelijke gameten (of kernen !) produceert (Algae, Fungi, ...)
spermatozoïde	mannelijke gameet (in botanische beschrijvingen vaak vervangen door antherozoïde)
sporangiofoor	steelvormige structuur die sporangia draagt
sporangium	sporenvormend orgaan, met wand opgebouwd uit 1 of meer cellagen
sporenkapsel	sporangium (Mossen)
sporofyl	bladachtig orgaan dat sporangia draagt
sporofyt	sporen-producerende levensfase van een plant
sporoegen weefsel	weefsel dat ontstaan zal geven aan sporen
sporogonium	de volledige diploïde sporofyt, die op de gametofyt groeit (Mossen)
sporocyste	ééncellige structuur die asexuele sporen produceert
sporopollenine	hoofdbestanddeel van de exine, zeer erosiebestendig
stamper	een vruchtblad met ingesloten ovula (of meerdere vergroeide vruchtbladen), en met als onderdelen vruchtbeginsel, stijl(en) en stempel(s) (geheel van stampers : gynoecium) (Bloemplanten)
stefanokont	voorzien van een talrijke flagellen in een krans
steele	geheel van geleidingsweefsel, met ev. omringende pericyclus en endodermis
stempel	top van de stamper, meestal verbreed en papilleus, of voorzien van inrichtingen om pollen te vangen

sterigma (sterigmata)	dunne insnoeringen aan de top van een basidium, waarop de sporen staan (Basidiomycetes)
stigma (stigmata)	zie : stempel(s)
stijl	meestal lange, dunne deel van de stamper, tussen vruchtbeginsel en stempel
stippels	niet-gelignifieerde laterale openingen in houtvaten, om zijdelings watertransport toe te laten
stipulen	meestal kleine blaadjes, per twee aanwezig aan de voet van de bladsteel bij veel Dicotylen, vaak gedeeltelijk vergroeid met deze bladsteel, of onderling (intra- of interpetiolair)
stolon	meestal bovengronds, gestrekt, en horizontaal deel van de stengel (of mycelium)
stoma (stomata)	opening in de epidermis mét de twee sluitcellen, en soms omgeven door 1 of meer buurcellen
strobilus	aar- of kegelvormige groep sporofyllen
stroma	1) kussenvormig lichaam waarin de perithecia zijn ingebed (Ascomycetes) 2) het niet-gestructureerde "lege" deel van de chloroplast
stromatolieten	kussenvormige, gelaagde structuren die door Cyanobacteria worden opgebouwd in ondiepe tropische zeeën
sulcus	langsgroef in pantser (Dinophyta)
symbiose	samenlevingsvorm van twee (of meer) tot niet-verwante taxa behorende organismen, met voor elk een evident voordeel
sympodiaal	gevormd uit een aantal verschillende meristemen, elk met beperkte groei, en telkens vervangen door een meristeem van een hogere (vertakkings)orde (bv. rizoom van veel Monocotylen)
synangium	onderling sterk (en soms onherkenbaar) vergroeide sporangia
synergiden	twee begeleidende cellen naast de eicel in een embryozak (Angiospermae)
syngamie	zie : bevruchting
taiga	naaldwoudgordel in de subarctische gebieden

teleomorfe	de ascusproducerende vorm van een fungus
tepalen	bloemdekbladen (wanneer kelk en kroon niet te onderscheiden zijn) (Bloemplanten)
testa	1) een beschermende laag rond embryo en reserveweefsel van een rijp zaad, ontstaan uit de integumenten 2) soms in meer restrictieve zin gebruikt voor dat deel van de zaadhuid dat uit het buitenste integument is ontstaan
thallus	vegetatief lichaam van een plant, zonder differentiatie in wortel, stengel en blad
trachee	deel van een houtvat met (laddervormig, netvormig, of helemaal) geperforeerde schuine tot rechte eindwanden, meestal kort en zeer breed
tracheïde	deel van een xyleembuis met niet-geperforeerde schuine eindwanden, meestal zeer langgerekt, minder breed dan een trachee; contact met de buurcellen verloopt via stippels
trichaal	draadvormig
trichogyne	draadvormige uitgroei van het ascogonium, waarlangs de mannelijke kernen het ascogonium binnendringen
trigenetisch	generatiewisseling van gametofyten, carposporofyten, en tetrasporofyten (Rhodophyta)
trigonen	hoekverdikkingen (in de cellen van Levermossen)
triloculair	driehokkig
triploperm	= secundair endosperm : triploïd weefsel, gevormd door deling uit het versmeltingsproduct van de twee poolkernen en de tweede spermakern (Bloemplanten) (cf. dubbele bevruchting) diverse ontwikkelingstypes zijn bekend (cellulair, helobiaal, nucleair)
trofofyl	blad met fotosynthetiserende functie
tweehuizigheid	zie : dioecie
ultrastructuur	structuur van de onderdelen die met ultramicroscopen moet worden waargenomen
uniloculair	éénhokkig
unitunicate ascus	eutunicate ascus met éénlagige wand (Ascomycetes)

vaatbundel	afzonderlijke, functionele eenheid van het geleidingsweefsel, meestal met xyleem en floëem
valva	vlak deel van deksel of doos (Diatomeeën)
valvaat	een type knopdekking, waarbij de randen van de blaadjes elkaar nét raken
vegetatief	niet generatieve, asexuele fase
velum generale	vlies dat in jonge basidiocarpn de volledige jonge paddestoel omgeeft (resten soms herkenbaar als stippels op de hoed, en als een beurs aan de basis van de steel) (Basidiomycetes - Agaricales)
velum partiale	vlies dat in jonge basidiocarpn de hoedrand verbindt met de steel (en zo de jonge plaatjes bedekt) (resten soms herkenbaar als de ring) (Basidiomycetes - Agaricales)
vruchtblad	orgaan van bladnatuur, dat de zaadknoppen draagt, en later bij de rijpe vrucht de vruchtwand vormt
waterbloei	massale aanwezigheid van een soort in water, door plotse, zeer snelle vermenigvuldiging (meestal eencellige planktonen)
xanthofyl	carotine-derivaten (voorzien van een aantal zuurstofatomen)
xerofyt	plant die kan overleven onder (zeer) droge omstandigheden
xyleem	geheel van houtvaten en geassocieerde elementen in het geleidingsweefsel, dat instaat voor het watertransport 1) primair xyleem : xyleem gevormd door het procambium, tot aan de vorming van interfasciculair cambium (Spermatophyta) 2) secundair xyleem : xyleem gevormd door het fasciculair en interfasciculair cambium, vanaf het ontstaan van dit interfasciculair cambium (Spermatophyta)
zaadschub	onderdeel van de kegel bij Gymnospermae, nl. een sterk vervormd kortlot (brachyblast), dat schubvormig is geworden, en adaxiaal de ovula draagt
zeefvat	een kolom cellen van het floëem, waarin de assimilaten worden vervoerd, met zeefplaten op de tussenwanden (Bloemplanten)
zoïdogamie	bevruchting door versmelting van een beweeglijke (mannelijke) gameet (spermatozoïde = antherozoïde) met een niet-beweeglijke (vrouwelijke) gameet (eicel), hier met nadruk op de aanwezigheid van een beweeglijke mannelijke gameet
zoöspore	beweeglijke spore, voorzien van flagel(len)

zoösporocyste	eencellige structuur die beweeglijke, asexuele sporen produceert
zustercel(len)	begeleidende cel(len) van elk zeefvatelement, en met dat zeefvatelement uit dezelfde moeder cel ontstaan door ongelijke deling
zygogamie	cystogamie van een speciaal type, met juk- en laddervorming, leidt tot de vorming van zygosporen (Zygomycetes)
zygomorf	met slechts 1 symmetrievlak (bloem)
zygospore	versmeltingsproduct van de gametocysten, met een dikke, versierde wand (Zygomycetes)
zygote	versmeltingsproduct van twee gameten (bij Bloemplanten bv. eicel + spermacele)